

Op 12 mei 1983 werd te Warnant-Anhée één van de grootste "juwelen" van de Belgische industriële geschiedenis officieel voor het publiek opengesteld.

Volgens de gegevens waarover wij beschikken zijn er talrijke bezienswaardigheden.

De oude koperfabriek van Moulins bevindt zich tussen Namen en Dinant in Warnant-Anhée, in een kromming van de pittoreske vallei van de Molinee-rivier, op minder dan 2 km. van de brug van Yvoir.

Deze fabriek is een homogeen architecturaal geheel, enig in Europa. Zij heeft volledig de stempel bewaard van voorgaande eeuwen en biedt een onvergetelijk schouwspel voor elke liefhebber van industriële archeologie. Samengesteld uit een mengelmoes van gebouwen uit de 18de eeuw, met een indrukwekkend geheel van hoge bakstenen schoorstenen, waarvan er 4 vierkantig zijn, is deze site een unieke authentieke getuigenis van twee eeuwen industrie (van 1789 tot nu).

De bodem van sommige werkplaatsen is "geplaveid" met gietijzeren platen, getuigen van de voormalige regionale ijzerbewerking. Men bemerkt er ook talrijke openingen in spitsboogvorm of beglaasd met spitsboogvormige segmenten.

De gigantische watermolen, die een koperen pletmolen en een uitrekbank uit de Napoleontische tijd meesleept, functioneert nog dank zij de stroming van de Molinee. De geelkoperen pletmolens, in 1895 gebouwd, zijn de getuigen van het binnentreden van de fabriek in het stoomtijdperk. Samengesteld uit twee stoomketels van de "Société de Couillet" en uit meerdere stoommachines en pletmolens, verwijzen deze constructies naar de hoge graad van technische ontwikkeling die er bereikt werd.

Omstreeks 1790 waren de ijzersmelterijen reeds actief op de grondvesten van de oude abdij van Moulins (15de eeuw). Rond 1830 werd de ijzernijverheid er door baron de Jacquier de Rosée omgevormd tot de behandeling van koper en van messing (geel koper), die de nabijgelegen werkplaatsen van geelkoperwerk bevoorraden.

Het bedrijf goot ook bronzen kerkklokken (o.a. Bastogne) en vervaardigde de koperen gedeelten van de stoomketels van de locomo-

tieven. Vandaag nog, fabriceert en exporteert de *N.V. Trimex* speciale profielen in electrolytisch koper over de gehele wereld.

Op zijn oorspronkelijke plaats gebleven, sleept het groot hydraulisch binnenwiel (1830) met 8 m. diameter en 4 m. breedte, met zijn complexe raderwerken en vrijdraaiende katrol, een pletrol met draden en een uitrekbank uit het Napoleontische tijdperk mee. Een ander overblijfsel van historische waarde is een verticale stoommachine van Couillet (type "Pilon") uit 1890 (50 pk.) die een messingpletmolen aandreef. Ernaast stond een horizontale stoommachine "monocylinder Lebrun" uit 1897 (18 pk.), bestemd om de dynamo te doen draaien die de stroom verschaftte voor de eerste elektrische verlichtingsinstallatie van de fabriek.

Verder vermelden we nog een heringerichte smidse en een watertoevoerkanal als bezienswaardigheden.

De didactische wandeling, kan het best beëindigd worden met het proeven van een specialiteit van de streek. De industriële archeologie van Moulins is in elk geval een attractie meer in deze vallei van de Molinee waar o.a. nog de abdij van Maredsous gevestigd is.

Interieur watermolen met uitrekbank

Open : Tijdens de week-ends en de feestdagen tot einde september, van 10 tot 18 u. Alle dagen in de maanden juli en augustus, van 10 tot 18 u. .

Voor groepen van ca. 50 personen, ook in de week, maar dan volgens afspraak.

Toegangsgeld : deelneming in de onderhoudskosten van gebouwen en machines.

Volwassenen : 55 frank

Kinderen van 6 tot 14 jaar : 45 frank.

Groep volwassenen : 45 frank per persoon.

Groep kinderen : 30 frank per kind.

Mogelijkheid tot buffet en lichte maaltijd.

Eventuele verdere inlichtingen zijn telefonisch te bekomen bij :

Industriële archeologie "Site de Moulins"
5198 Warnant-Anhée

op de nummers 082/61.13.31 of 61.16.12

